

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 listopada 2017 (Znak: ENP/1/021161056) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie art. 24 i 95 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 28 września 2017 r. przyznał M. S. (1) emeryturę od 1 października 2017 r., tj. od daty wejścia w życie przepisów.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 70329,26 zł
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 308714,99 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 254,30 m-cy
- wyliczona kwota emerytury zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej wynosi 1490,54 zł.

Jednocześnie Zakład zawiesił wypłatę renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na zbieg prawa do więcej niż jednego świadczenia, gdyż może być wypłacane tylko jedno – wyższe lub wybrane przez wnioskodawczynię świadczenie.

Niniejszą decyzją przyznano emeryturę po weryfikacji konta ubezpieczeniowego. Kwoty wypłacone na podstawie decyzji zaliczkowej podlegały rozliczeniu niniejszą decyzją.

Do ustalenia emerytury przyjęto kapitał początkowy przeliczony w związku ze zmianami do ustawy z dnia 28 lipca 2011 r., 21 czerwca 2013 r. oraz 5 marca 2015 r.

/ decyzja k. 13 plik IV akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji w dniu 10 listopada 2017 r. wniosła ubezpieczona M. S. (1) kwestionując wysokość obliczonego przez ZUS świadczenia, w tym wysokość składek zgromadzonych na koncie. Skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie świadczenia na najbardziej korzystnych dla niej warunkach.

/ odwołanie k. 2 /

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 24 listopada 2017 r. organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc, iż należne wnioskodawczyni świadczenie zostało obliczone zgodnie z obowiązującymi przepisami.

/ odpowiedz na odwołanie k. 3/

W piśmie procesowym z dnia 28 stycznia 2018 r. wnioskodawczyni sprecyzowała, iż kwestionuje wysokość wyliczonego przez ZUS kapitału początkowego. Podniosła, iż domaga się uwzględnienia w stażu ubezpieczeniowym okresu zatrudnienia w (...), nadto przy wyliczaniu należnego świadczenia uwzględnienia zarobków faktycznie otrzymywanych - ustalonych w oparciu o załączone dowody - w tym świadectwo pracy, angaże i zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu.

/ pismo procesowe k. 26-17/

Na rozprawie w dniu 9 kwietnia 2018 r. pełnomocnik wnioskodawczynie z urzędu poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oświadczając, że koszty te nie zostały opłacone ani w całości ani w części.

/stanowisko procesowe pełnomocnika wnioskodawczynie – e - protokół z rozprawy z dnia 9 kwietnia 2018 r. 00:01:00 - 00:10 :05 – płyta CD k.66/

Pismem procesowym z dnia 7 maja 2018 r. pełnomocnik M. S. wniósł o obliczenie wysokości należnej wnioskodawczynie emerytury i wysokości kapitału początkowego z uwzględnieniem stażu pracy ubezpieczonej - okresów składkowych i nieskładkowych potwierdzonych dokumentacją placową i osobową z okresów zatrudnienia w Zakładach (...), w (...) Spółdzielni (...), w Zakładach (...) ((...)) Sp. Akcyjna.

/ pismo procesowe k. 73-75/

Pismem procesowym z dnia 9 listopada 2018 r. pełnomocnik wnioskodawczynie wniósł o uwzględnienie przy wyliczeniu świadczenia należnego wnioskodawczynie - wynagrodzenia na podstawie umowy o pracę z Zakładów (...) S.A. z dnia

16 sierpnia 1976 r. na okres stażu wstępnego 3 miesięcy do 30 listopada 1976 r., ponieważ w umowie o pracę zawarta jest stawka godzinowa w wysokości 10 zł + premia 10 %. Tymczasem ZUS przyjął za ten okres wyłącznie minimalne wynagrodzenie za pracę. Skarżąca wniosła również o uwzględnienie nie tylko wynagrodzenia zasadniczego w kwotach 2.100 zł i 2.300 zł otrzymywanego w okresie zatrudnienia w tym zakładzie, lecz także premii regulaminowej w wysokości 10 %. Pełnomocnik wnioskodawczynie podniósł, iż ubezpieczona w okresie zatrudnienia otrzymywała również wskazany składnik wynagrodzenia.

/ pismo procesowe k. 208-209/

Pismem procesowym z dnia 3 grudnia 2018 r. pełnomocnik wnioskodawczynie wniósł o uwzględnienie przy wyliczeniu należnego wnioskodawczynie świadczenia faktu, iż w okresie zatrudnienia w Zakładach (...) S.A. odbywała ona kursy podnoszące kwalifikacje zawodowe, co miało wpływ na wysokość osiąganego przez nią wynagrodzenia za pracę i winno być uwzględnione w decyzji przeliczającej należne wnioskodawczynie świadczenia.

/ pismo procesowe k. 218/

Na rozprawie w dniu 27 lutego 2019 r. pełnomocnik wnioskodawczynie poparł odwołanie sprecyzowane w pismach z dnia 9 listopada 2018 r. i w piśmie z dnia 3 grudnia 2018 r. Natomiast pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/ stanowisko procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 27 lutego 2019 r. 00:01:11-00:12:27/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie M. S. (1) (z domu B., nadto używająca nazwiska z poprzedniego małżeństwa P.) urodziła się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

Od dnia 14 listopada 1998 r. wnioskodawczynie była uprawniona do renty z tytułu niezdolności do pracy

/ bezsporne/

Wnioskiem z dnia 20 grudnia 2010 r. ubezpieczona wniosła o ustalenie wysokości kapitału początkowego.

/ wniosek - k. 1-4 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 20 lipca 2011 r. ((...) -2010) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. nr 39 poz. 353) ustalił M. S. (1) kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999r. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy ustalony decyzją o jej przyznaniu (wskaźnik z 9 lat kalendarzowych 1989 -1997) w wysokości 52,84% Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 52,84 % przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w ww. ustawie ($52,84 \% \times 1\,220,89 \text{ zł} = 645,12 \text{ zł}$). Do obliczenia kapitału początkowego organ rentowy przyjął łącznie: 10 lat, 11 miesięcy, 24 dni, tj. 131 miesiące okresów składkowych oraz 9 lat 11 miesięcy 28 dni tj. 119 miesięcy okresów nieskładkowych. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998r. – wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 77,46 %. Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł. Średnie dalsze trwanie życia - wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat - wynosi 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn - M.P. Nr 12, poz.173). Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 75 925,52 zł.

/ decyzja k. 17 plik II akt ZUS/

W dniu 28 września 2017 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o emeryturę.

/wniosek k. 1 – 6 plik IV akt ZUS/

W wyniku złożenia powyższego wniosku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

/ bezsporne/

W okresie od 16 sierpnia 1976 r. do dnia 19 kwietnia 1980 r. odwołująca była zatrudniona w Zakładach (...). W okresie od dnia

16 sierpnia 1976 r. do dnia 30 listopada 1976 r. odbywała staż na stanowisku pracownika magazynu eksportu, a następnie została zatrudniona od dnia 1 grudnia 1976r. na stanowisku księgowej.

/ świadectwo pracy k. 28 , k. 81 , 82, k. 5 plik I akt ZUS, umowa o pracę i umowa przedwstępna k. 29 oraz k. 76-77 angaże k. 30-31, k. 78-80, oryginalna dokumentacja płacowa koperta k. 174/

W okresie od 7 września 1978 r. do 21 marca 1980 r. wnioskodawczyni przebywała na urlopie wychowawczym.

/ bezsporne, zgoda na urlop k. 83, wniosek k. 84, świadectwo pracy k. 28 , k. 81, 82, k. 5 plik I akt ZUS /

W okresie zatrudnienia w Zakładach (...) wnioskodawczyni pracowała po 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku, a w soboty po 6 godzin dziennie.

/zeznania wnioskodawczyni – e -protokół z rozprawy z dnia 27 lutego 2019 r. 00:13:36 - 00:21:17 – płyta CD k.233 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami e -protokół z rozprawy z dnia 26 listopada 2018 r. 00:08:28 -00:19:48- płyta CD k.217/

W okresie odbywania stażu od 16 sierpnia 1976 r. do 30 listopada 1976 r. w w/w zakładzie wnioskodawczyni otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 10 zł za godzinę pracy oraz premię w wysokości 10 %. Następnie po zatrudnieniu na stanowisku księgowej otrzymywała wynagrodzenie zasadnicze w wysokości wskazanej w umowie i angażach oraz premie maksymalnie do 10%. tj. od dnia 1 grudnia 1976 r. kwotę 2.100 + premia regulaminowa do 10 %, od 1 sierpnia 1977 kwotę 2.300 + premia do 10%.

/ umowa o pracę z 16.08.1974 r. i umowa przedwstępna k. 29, k. 76-77, angaże k. 30,31, k. 78-80, oryginalna dokumentacja płacowa koperta k. 174/

Pracownicy mogli być pozbawieni premii za naruszenie przepisów kodeksu pracy, lecz w przypadku ubezpieczonej nie miała miejsca taka sytuacja.

/zeznania wnioskodawczynie protokół z rozprawy z dnia 27 lutego 2019 r. 00:13:36 - 00:21:17 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 26 listopada 2018 r. 00:08:28 -00:19:48/

Oprócz tego wnioskodawczynie miała przyznaną premię motywacyjną, premię za warunki szkodliwe oraz premie dla księgowych tzw. „bilansówki”. Wnioskodawczynie odbywała też kursy podnoszące kwalifikacje, co wiązało się z podwyżkami wynagrodzenia i premiami. Wnioskodawczynie nie jest w stanie wskazać wysokości tych dodatkowych gratyfikacji.

/ zaświadczenia o ukończeniu kursu k. 219-220, program wstępnego stażu pracy k. 221 -222, zeznania wnioskodawczynie e - protokół z rozprawy z dnia 27 lutego 2019 r. 00:13:36 - 00:21:17 – płyta CD k.233 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami e - protokół z rozprawy z dnia 26 listopada 2018 r. 00:08:28 -00:19:48 – płyta CD k.217 /

W okresie od 3 sierpnia 1981 r. do 15 września 1981 r. ubezpieczona była zatrudniona w (...) Spółdzielni (...). Wynagrodzenie faktycznie wypłacane za ten okres dokumentują przedłożone w procesie angaże.

/ umowa o pracę k. 85, świadectwo pracy k. 86 k. 8 plik I akt ZUS, zaświadczenia i angaże k. 88-104/

W okresie od 21 września 1981 r. do 31 maja 1998 r. wnioskodawczynie była zatrudniona w Zakładach (...) Spółce Akcyjnej (późniejsza nazwa (...)). Wynagrodzenie faktycznie wypłacane za ten okres dokumentują przedłożona w toku niniejszego postępowania - dokumentacja osobowa i płacowa, w tym zaświadczenie Rp -7 z dnia 22 czerwca 1994 r. i angaże.

/ umowa o pracę k. 32, angaże k. 33 -36 , k. 88 -105, RP -7 k. 37, świadectwo pracy k. 87, k. 11 plik I akt ZUS, zaświadczenie RP – 7 k. 12 plik I akt ZUS, dokumentacja osobowa i płacowa k. 111-146 w tym Rp – 7 k. 140 oraz k. 160 -166/

W okresie od dnia 13 kwietnia 1983 r. do dnia 16 sierpnia 1987 i od dnia 30 czerwca 1988 r. do dnia 17 lutego 1991 r. wnioskodawczynie przebywała na urloпах wychowawczych.

/świadectwo pracy k. 87, k. 11 plik I akt ZUS dokumentacja osobowa i płacowa k. 111-146/

Decyzją z dnia 6 czerwca 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. nr 39 poz. 353) ponownie ustalił M. S. (1) kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999r. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z faktycznego okresu ubezpieczenia – lata 1987 -1998. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 55,97 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 55,97 % przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną ww. ustawie (55,97 % x 1 220,89 zł = 683,33 zł). Do obliczenia kapitału początkowego organ rentowy przyjął łącznie: 10 lat, 11 miesięcy, 24 dni, tj. 131 miesiące okresów składkowych oraz 9 lat 11 miesięcy 19 dni tj. 119 miesięcy okresów nieskładkowych. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31.12.1998r. – wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 77,46 % %. Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł. Do ustalenia współczynnika przyjęto wiek wnioskodawczynie w dniu 31 grudnia 1998 r. po zaokrągleniu do pełnych lat wynoszący 42 lata. Łączny staż ubezpieczeniowy po zaokrągleniu w górę do pełnych lat wyniósł 21 lat.

Średnie dalsze trwanie życia - wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat - wynosi 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn - M.P. Nr 12, poz.173).

Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 84,739,05 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił dochodów

- 1982 w kwocie (...),00, 1983 -12 579,96 zł, w 1987 r. - 16 649,95 zł, 1988 r. - 22 076,57 zł, 1998 - 773,24 ponieważ kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązujące w tym okresie są korzystniejsze niż wynagrodzenie z angaży.

/decyzja k. 35-36 plik II akt ZUS, obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru k. 34 plik II akt ZUS, pismo ZUS k. 149/

W konsekwencji powyższej decyzji - kolejną decyzją z dnia 7 czerwca 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 6 maja 2018 r. w związku z przedłożeniem nowych dowodów w toku postępowania sądowego - ponownie przeliczył emeryturę wnioskodawczyni od dnia 1 maja 2018 r. tj. od miesiąca w którym złożono wniosek.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę:

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 70329,26 zł
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 316497,70 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 254,30 m-cy
- wyliczona kwota emerytury zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej wynosi 11521,14 zł.

Emerytura po waloryzacji przysługuje w kwocie od 1.05.2018 r. – 1566,47 zł.

Niniejsza decyzja wydana została po przedstawieniu nowych dowodów mających wpływ na wartość kapitału początkowego oraz wartość świadczenia. Po przeliczeniu kapitału początkowego oraz emerytury kwota świadczenia wzrosła.

/ decyzja k. 19- 20 plik IV akt ZUS/

Wydając wskazane decyzje ZUS uwzględnił złożoną dokumentację płacową z zakładów (...) i (...). Uznał, iż angaże poświadczone za zgodność z oryginałem z „K. – V. z kwotami od dnia 1 kwietnia 1982 r. oraz 1 stycznia 1994 r. nie mają wpływu na wysokość świadczenia. Nie uwzględniono 2 angaży z podanymi kwotami wynagrodzeń od 21 września 1981 r. oraz 1 grudnia 1982 r., bowiem nie zostały poświadczone za zgodność z oryginałem. Przy przeliczeniu kapitału początkowego w latach 1982-1983 i 1987 -1988 przyjęto wynagrodzenie minimalne, ponieważ okazało się to korzystniejsze niż przyjęcie wynagrodzenia wyliczonego na podstawie przedłożonych angaży.

/ pismo ZUS k. 149/

Decyzją z dnia 15 października 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. nr 39 poz. 353) ponownie ustalił M. S. (1) kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999r. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału

początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z faktycznego okresu ubezpieczenia – lata 1987 -1998. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 66,77 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 66,77% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną ww. ustawie ($66,77\% \cdot 1220,89 \text{ zł} = 815,19 \text{ zł}$). Do obliczenia kapitału początkowego organ rentowy przyjął łącznie: 10 lat, 11 miesięcy, 19 dni, tj. 131 miesiące okresów składkowych oraz 9 lat 11 miesięcy 19 dni tj. 119 miesięcy okresów nieskładkowych. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31.12.1998r. – wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 77,46%. Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł. Do ustalenia współczynnika przyjęto wiek wnioskodawczynie w dniu 31 grudnia 1998 r. po zaokrągleniu do pełnych lat wynoszący 42 lata, łączny staż ubezpieczeniowy po zaokrągleniu w górę do pełnych lat wynoszący 21 lat.

Średnie dalsze trwanie życia - wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat - wynosi 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn - M.P. Nr 12, poz.173).

Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 91 939,10 zł.

Niniejszą decyzją ustalono nową wysokość świadczenia w oparciu o przeliczenie wartości kapitału początkowego na podstawie przedłożonych dokumentów.

/ decyzja k. 26-26 v. plik IV akt ZUS oraz k. 202-203 obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru k. 27 plik IV akt ZUS/

Decyzją z dnia 16 października 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 13 lipca 2018 r. w związku z przedłożeniem nowych dowodów w toku postępowania sądowego ponownie przeliczył emeryturę wnioskodawczynie od dnia 1 lipca 2018 r. tj. od miesiąca, w którym złożono wniosek.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 70329,26 zł
- po przeliczeniu kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 343389,62 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 254,30 m-cy
- wyliczona kwota emerytury zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej wynosi 1626,89 zł.
- emerytura po waloryzacji przysługuje w kwocie od 1.03.2018 r. – 1675,89 zł.

Niniejsza decyzja wydana została po przedstawieniu nowych dowodów mających wpływ na wartość kapitału początkowego oraz wartość świadczenia. Po przeliczeniu kapitału początkowego oraz emerytury kwota świadczenia wzrosła.

/ decyzja k. 19 28-29v akt ZUS, k. 204-205 v./

Wydając powyższe decyzje organ rentowy wskazał, iż dokumentacja płacowa z zakładów (...) została już uwzględniona w decyzji o przeliczeniu emerytury z dnia

7 czerwca 2018 r. W decyzji tej nie uwzględniono wynagrodzenia z umowy o pracę - z zakładu (...) z dnia 16 sierpnia 1976 r. na okres stażu wstępnego 3 miesiące do dnia

30 listopada 1976 r., ponieważ umowa zawiera stawkę godzinową. Za ten okres zatrudnienia przyjęto stawkę minimalnego wynagrodzenia. W umowie przedwstępnej obowiązującej od dnia 1 grudnia 1976 r. podana jest kwota 2.100,00 zł miesięcznie + premia 10 %, natomiast w angażu obowiązującym od dnia 1 grudnia 1976 r. podana jest kwota 2.100 zł + premia regulaminowa do 10 %, dlatego też uwzględniono wynagrodzenie w wysokości 2.100 zł miesięcznie. W angażu z dnia 1 sierpnia 1977 r. podana jest kwota wynagrodzenia od dnia 1 sierpnia 1977 r. w kwocie 2.300 zł + premia do 10%, dlatego uwzględniono wynagrodzenie w wysokości 2.300 zł. Nadto przeliczono świadczenie z uwzględnieniem wynagrodzenia z Zakładów (...) na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp -7 za okres od 21 września 1981 r. do dnia 31 maja 1998 r.

/ pismo ZUS k. 197/

Wnioskodawczyni nie kwestionowała decyzji wydanych w toku procesu i nie złożyła od nich odwołań.

/ bezsporne/

Hipotetyczne wyliczenie wysokości świadczenia z uwzględnieniem wynagrodzeń wyliczonych na podstawie stawki godzinowej (10 zł za godzinę + 10% premii) z zakładów (...) za okres od 16 sierpnia 1976 r. do 30 listopada 1976 r. w kwocie 7678 zł, pozostaje bez wpływu na wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego (wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ustalony z uwzględnieniem wynagrodzenia za okres 16 sierpnia 1976 r. do 30 listopada 1976 r. w kwocie 7678 zł, wynosi bowiem 50,67 %). Nadal najkorzystniejszy jest wskaźnik przyjęty do ustalenia wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego z wariantu faktycznego z lat 1987-1988, 1991-1998 wynoszący 66,77 %.

/ hipotetyczne wyliczenie k. 226/

Hipotetyczne wyliczenie wysokości świadczenia z uwzględnieniem wynagrodzeń wyliczonych z zakładów (...) za okres od 16 sierpnia 1976 r. do dnia 30 listopada 1976 r. w kwocie 7678 zł oraz angażu od dnia 1 grudnia 1976 r. do dnia 21 marca 1980 r. z (...) w kwotach: od 1 grudnia 1976r. 2100zł/m-c + 10% premii = 2310 zł, od 1 sierpnia 1977 r. 2300 zł/m-c + 10% premii = 2530 zł

- 1976 - 9988,00 zł, (łącznie stawka godzinowa 7678,00 zł + angaż 2310,00 zł)

- 1977 - 28820,00 zł,

- 1978 - 20746,00 zł,

- 1980 -2445,66 zł,

pozostaje bez wpływu na wysokość wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego (wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ustalony z uwzględnieniem wynagrodzenia z lata 1976-1978, 1980 wynosi 51.77 %).

/ hipotetyczne wyliczenie k. 226/

Powyższych ustaleń, Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach ZUS, których wiarygodność nie budzi wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Nadto na podstawie zeznań wnioskodawczyni, które co do faktu wypłaty w Zakładzie (...) poszczególnych składników wynagrodzenia korespondowały z przedłożoną w sprawie dokumentacją.

Za nieudowodnioną w zakresie innym niż przyjął ZUS decyzjami z dnia

15 października 2018 r. i 16 października 2018 r. Sąd uznał jednak wysokość wynagrodzenia, jaką rzeczywiście miała otrzymywać wnioskodawczyni w okresie zatrudnienia we wskazanym zakładzie. O ile w oparciu przedłożone umowy

o pracę wskazujące stawkę za godzinę pracy, jak i angaże określające wysokość wynagrodzenia w stałej miesięcznej wysokości można ustalić wysokość wynagrodzenia zasadniczego - tak z zeznań wnioskodawczyni, jak i przedłożonych dokumentów nie wynika, jak konkretnie kształtowała się wysokość poszczególnych należnych jej dodatków w okresie zatrudnienia od dnia

1 grudnia 1976r.

Co do należnej wnioskodawczyni premii regulaminowej wskazać należy, iż w oparciu o treść umowy o pracę z dnia 16 sierpnia 1976 r. na okres stażu wstępnego 3 miesięcy do

30 listopada 1976 r. zawierającą stawkę godzinową 10 zł za godzinę i premię 10 % można ustalić wysokość faktycznie osiągniętych przez nią zarobków. Niemniej jednak wielkości te pozostają bez wpływu na poprawność zaskarżonej decyzji, bowiem co wynika z hipotetycznego wyliczenia - uwzględnienie wynagrodzeń wyliczonych na podstawie stawki godzinowej (10 zł za godzinę + 10% premii) z zakładów (...) za okres od 16 sierpnia 1976 r. do 30 listopada 1976 r. w kwocie 7678 zł, pozostaje bez wpływu na wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego (wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ustalony z uwzględnieniem wynagrodzenia za okres od 16 sierpnia 1976 r. do 30 listopada 1976 r. w kwocie 7678 zł, wynosi 50,67 %. Nadal najkorzystniejszy jest wskaźnik przyjęty do ustalenia wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego z wariantu faktycznego z lat 1987-1988, 1991-1998 wynoszącego 66,77 %).

W pozostałym zakresie wielkość należnych wnioskodawczyni dodatków można określać jedynie teoretycznie. Tymczasem przyjęcie jakichkolwiek domniemań w tym zakresie nie jest dopuszczalne. Sąd Okręgowy zgadza się ze stanowiskiem organu rentowego, iż brak podstaw do przyjęcia – jak chce wnioskodawczyni, iż premia regulaminowa w okresie po 1 grudnia 1976r. zawsze wynosiła 10 %. Twierdzenia wnioskodawczyni w tym zakresie są całkowicie gołosłowne. Przy tym zauważyć należy, iż w istocie w umowie przedwstępnej obowiązującej od 1 grudnia 1976 r. podana jest kwota 2.100,00 zł miesięcznie + premia 10 %. Niemniej jednak już w angażu obowiązującym od dnia 1 grudnia 1976 r. podana jest kwota 2.100 + premia regulaminowa do 10 %. Tym samym z uwagi na wskazaną niespójność nie pozwalającą rozstrzygnąć kategorycznie przyznanie stałej wysokości premii - uwzględnić należało wynagrodzenie w wysokości 2.100 zł miesięcznie – co ZUS uczynił w toku procesu, przeliczając kolejną decyzją wysokość należnego wnioskodawczyni świadczenia. Ponadto wskazać należy, iż w angażu z dnia 1 sierpnia 1977 r. podana jest kwota wynagrodzenia od

1 sierpnia 1977 w kwocie 2.300 zł + premia do 10%. I w tym przypadku wysokość premii nie jest określona kategorycznie. Dlatego w wyliczeniu świadczenia należnego powódce za wskazany okres uwzględnić należało wynagrodzenie w wysokości 2.300 zł - co również zostało uczynione w toku procesu. Ponadto wskazać należy, że gdyby nawet zgodzić się ze stanowiskiem odwołującej, iż należna jej premia regulaminowa zawsze wynosiła 10 % wynagrodzenia zasadniczego, to i tak okoliczność ta nie ma znaczenia przy przeliczeniu wysokości jej emerytury. Z hipotetycznego wyliczenia ZUS, które nie było kwestionowane przez stronę odwołującą wynika bowiem wprost, że wyliczenie wysokości świadczenia z uwzględnieniem wynagrodzeń wyliczonych na podstawie: (...) za okres od 16 sierpnia 1976 r. do 30 listopada 1976 r. w kwocie 7678 zł. oraz angaży od 1 grudnia

1979 r. do 21 marca 1980 r. z (...) w kwotach: od 1 grudnia 1976r. 2100zł/m-c + 10% premii = 2310 zł, od 1 sierpnia 1977 r. 2300 zł/m-c + 10% premii = 2530 zł - 1976 - 9988,00 zł, (łącznie stawka godzinowa 7678,00 zł + angaż 2310,00 zł) - 1977 - 28820,00 zł, - 1978 - 20746,00 zł, - 1980 -2445,66 zł, pozostaje bez wpływu na wysokość wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego (wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ustalony z uwzględnieniem wynagrodzenia z lata 1976-1978, 1980 wynosi 51.77 %).

Za całkowicie nieudowodnioną, Sąd uznał natomiast wysokość premii motywacyjnych, premii za warunki szkodliwe oraz premii dla księgowych tzw. „bilansówki”, nadto gratyfikacji związanych z odbyciem kursów podnoszących kwalifikacje. Ich wysokości nie określają żadne przedłożone w sprawie dokumenty, nadto sama wnioskodawczyni w ogóle nie potrafiła określić ich wysokości. Przy braku konkretnych danych w tym zakresie brak jest więc podstaw do ustalenia rzeczywistej kwoty wynagrodzenia za sporny okres w sposób inny niż to uczynił ZUS. Nie można za miarodajny dowód na wysokość poszczególnych składników wynagrodzenia przyjmować bowiem jedynie twierdzeń wnioskodawczyni, z których nie da się ustalić wysokości składników wynagrodzenia w poszczególnym miesiącach

spornego okresu zatrudnienia. Wnioskodawczyni w toku sądowego postępowania odwoławczego nie przedłożyła żadnych dowodów, które potwierdziłyby sposób naliczania i faktyczną wysokość tych składników wynagrodzenia. Zatem brak było podstaw do ustalenia kwot zarobków faktycznie przez nią otrzymywanych w tym zakresie.

Co do żądania wnioskodawczyni uwzględnienia przy przeliczeniu emerytury dokumentacji wskazującej na wysokość osiągniętych przez nią zarobków za okres zatrudnienia w zakładach w (...) Spółdzielni (...), w Zakładach (...) ((...)) Sp. Akcyjna, podnieść należy, iż zostało ono uwzględnione przez ZUS w drodze wydania kolejnych decyzji w toku procesu i ostatecznie nie było już kwestionowane przez odwołującą.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art.26 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz.1270 z późn. zm.) emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art.25 (podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art.24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art.173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art.40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust.1a i 1b oraz art.185) przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust.5 i art.183.

Zgodnie art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (art. 173 ust. 2).

Kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12 (art. 174 ust. 1 ww. ustawy). Jak stanowi art. 174 ust. 2 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 ww. przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem przed dniem 1 stycznia 1999 roku. Natomiast ust. 7 art. 174 stanowi, że do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 analizowanego przepisu stanowi zaś, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku według określonego w ustawie wzoru. Wartość współczynnika, obliczonego na podstawie ust. 8, w zależności od płci, wieku ubezpieczonego oraz stażu ubezpieczeniowego w dniu 31 grudnia 1998 r., przedstawiona jest w tabeli, stanowiącej załącznik do ustawy (ust. 13).

Jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesięcy tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art.

15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu (ust. 3b).

Zgodnie z treścią § 21 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237, poz.1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja § 21 ust.1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. nr 10, poz.49) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997 roku - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 roku - III AUr 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III AUr 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych może być uwzględnione tylko wynagrodzenie faktycznie uzyskane przez ubezpieczonego w danym okresie, a nie zaś wynagrodzenie ustalone na podstawie przypuszczeń czy też uśrednień. Jedynie wynagrodzenie ubezpieczonego ustalone w sposób niewątpliwy, wobec którego nie istnieje wątpliwość, iż zostało ono zawyżone, może być podstawą do ustalenia współczynnika wysokości podstawy wymiaru.

Należy podkreślić, że Sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądaną, a ich dopuszczenie za celowe.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dostępnej dokumentacji związanej ze spornym okresem zatrudnienia wnioskodawczyni, co dało podstawę do oceny prawidłowości zaskarżonej decyzji w świetle zarzutów ubezpieczonej. Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego (ostatecznie w oparciu o wiarygodne i precyzyjne zeznania świadków). W takim wypadku uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

W ocenie Sądu, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, brak jest jakichkolwiek podstaw do ustalenia wysokości wynagrodzenia z okresu zatrudnienia ubezpieczonej w Zakładach (...), w zakresie innym niż wynika to ostatecznie z decyzji ZUS z dnia 15 października 2018 r. w przedmiocie ponownego przeliczenia wysokości kapitału początkowego i z dnia 16 października 2018 r. w przedmiocie przeliczenia wysokości emerytury.

Jak już wcześniej wyjaśnił Sąd, z zeznań wnioskodawczyni i przedłożonej przez nią dokumentacji albo nie wynika jaka była wysokość przysługujących jej premii i dodatków (premiu motywacyjnych, premii za warunki szkodliwe oraz premii dla księgowych tzw. „bilansówki”, nadto gratyfikacji związanych z odbyciem kursów podnoszących kwalifikacje) albo jak w przypadku umowy za okres stażu, określającej wysokość wynagrodzenia w stawce godzinowej 10 zł + 10 % premii - wielkości zarobków pozostają bez wpływu na wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego. Poza tym brak jest podstaw do przyjęcia – jak chce wnioskodawczyni, że w okresie od dnia 1 grudnia 1976r. oprócz wynagrodzenia zasadniczego w kwocie 2100zł, a od dnia 1 sierpnia 1977 r. w kwocie

2300 zł - otrzymywała także premię w wysokości 10% wynagrodzenia.

Wnioskodawczyni, na której zgodnie z art. 6 k.c. spoczywał ciężar dowodowy, nie udowodniła swojego roszczenia w tym zakresie. Stosownie bowiem do art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W postępowaniu sądowym ubezpieczony może korzystać z wszelkich środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty, w szczególności z dowodów dokumentów oraz z przesłuchania świadków (zob. wyrok SN z 25.07.1997 r., II UKN 186/97, OSNP 11/1998, poz. 342).

Nie jest możliwe obliczanie wysokości emerytury wyłącznie na podstawie twierdzeń wnioskodawcy. Twierdzenia te muszą być udowodnione. Wskazać należy, iż nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996r. sygn. akt I CKU 45/96 (opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76). Podobnie, w wyroku z 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662, Sąd Najwyższy stwierdził nawet, że od 1 lipca 1996 r. nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego, także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Podobny pogląd zaprezentował Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 marca 2006 roku, zapadłego w sprawie o sygn. akt III AUa 1096/05, wskazując, iż ujemne konsekwencje związane z trudnościami w dokumentowaniu wysokości wynagrodzeń z lat odległych nie powinny obciążać wyłącznie ubezpieczonych, jednakże nie można również odpowiedzialności za taki stan rzeczy przenosić wyłącznie na Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustawowym wymogiem jest bowiem wykazanie przez ubezpieczonego konkretnych kwot otrzymanych przez niego zarobków, jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe lub ubezpieczenie społeczne, przy czym nie może istnieć tu żaden stan niepewności co do wysokości.

Jak już podniesiono powyżej wnioskodawczyni nie przedłożyła żadnych miarodajnych dowodów potwierdzających wysokość, premii uzyskiwanych w okresie od dnia 1 grudnia 1976 r., a także innych dodatkowych składników wynagrodzenia. Twierdzenia wnioskodawczyni co do osiągniętych przez nią faktycznie zarobków w tym zakresie są całkowicie gołosłowne. Co do premii podnieść należy, iż załączona do akt sprawy dokumentacja, jak i zeznania samej wnioskodawczyni wskazują, iż w istocie premia regulaminowa faktycznie ubezpieczonej przysługiwała i stanowiła procentowy udział jej wynagrodzenia zasadniczego, ale jednocześnie nie pozwalają one na ustalenie, w jakiej konkretnie wysokości otrzymywała ją w okresie od dnia 1 grudnia 1976 r. Przedłożone dokumenty mówią o wypłacie premii do 10% . Z uwagi na brak dokumentacji świadczącej o wysokości premii- poza okresem odbywanego stażu, nie było możliwe przyjęcie, że wynosiła ona zawsze 10 % wynagrodzenia zasadniczego, jak chce tego ubezpieczona. W oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie ma możliwości ustalenia wysokości kwot wypłaconych tytułem premii, za okres od dnia 1 grudnia 1976 r., ponieważ brak jest dokumentacji w tym zakresie.

W przypadku wynagrodzenia zasadniczego lub innych obligatoryjnych składników wynagrodzenia, wynikających z obowiązujących przepisów, można przyjąć najniższe wynagrodzenie obowiązujące w czasie, którego dotyczy żądanie uwzględnienia tego okresu do przeliczenia świadczenia. W sytuacji takiego składnika wynagrodzenia, jakim jest premia, konieczne jest jednak istnienie dowodów potwierdzających bez wątpliwości fakt wypłaty premii oraz jej wysokość (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 r., I UK 36/07, LEX nr 390123). Nie można bowiem pominąć, iż wysokość świadczenia emerytalnego pozostaje funkcją uzyskiwanych niegdyś dochodów, a zatem dla jego wyliczenia nieodzownym pozostaje ustalenie rzeczywistych zarobków, jako decydujących o rozmiarze opłacanej składki na ubezpieczenie społeczne. Niedopuszczalne przy tym jest opieranie się jedynie na hipotezach, czy

założeniach, wynikających z przyjęcia średnich wartości. W szczególności jako podstawy przyjęcia wysokości premii M. S. (1) w okresie od dnia

1 grudnia 1976r. nie można przyjąć, że premia była wypłacana bezwarunkowo, w wysokości 10%. Jest to założenie nie poparte żadnym dowodem. Nie ma podstaw do określenia, czy i jakie kwoty tytułem premii stanowiły w tym spornym okresie podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. Tylko niewątpliwe dochody ze stosunku pracy w udowodnionej wysokości, od których odprowadzono składki, mogą być uwzględnione do ustalania wysokości świadczeń emerytalno-rentowych.

Co do należnej wnioskodawczyni premii regulaminowej wskazać jednak należy, iż w oparciu o treść umowy o pracę z dnia 16 sierpnia 1976 r. - obowiązującej do dnia

30 listopada 1976 r. - zawierającą stawkę godzinową 10 zł za godzinę i premię 10 % można ustalić wysokość faktycznie osiągniętych przez nią zarobków. Niemniej jednak wielkości te pozostają bez wpływu na poprawność zaskarżonej decyzji, bowiem co wynika z hipotetycznego wyliczenia - uwzględnienie wynagrodzeń wyliczonych na podstawie stawki godzinowej (10 zł za godzinę + 10% premii), pozostaje bez wpływu na wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego.

W pozostałym zakresie wielkość należnych wnioskodawczyni dodatków można określać jedynie teoretycznie. Ponadto wskazać należy, że gdyby nawet zgodzić się ze stanowiskiem odwołującej, iż należna jej premia regulaminowa zawsze wynosiła 10 % wynagrodzenia zasadniczego o dnia 1 grudnia 1976 r., to i tak okoliczność ta nie ma znaczenia przy przeliczeniu wysokości jej emerytury. Jak wynika bowiem z hipotetycznego wyliczenia, nadal najkorzystniejszy pozostanie bowiem wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego 66,77%.

Z całą mocą podkreślenia wymaga, że przepisy prawa ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalanie wynagrodzeń w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Ustalenie rzeczywistych zarobków jest decydujące o rozmiarze opłacanej składki na ubezpieczenia społeczne. Właściwie tylko dokumentacja własna stanowi w postępowaniu sądowym precyzyjny dowód na wysokość wynagrodzenia świadczeniobiorcy. W orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że co do zasady nie ma możliwości wyliczenia wynagrodzenia, a co za tym idzie wysokości składek na ubezpieczenie społeczne oraz wskaźnika podstawy wymiaru emerytury lub renty, w oparciu o wyliczenia hipotetyczne, uśrednione, czy też wynikające z porównania wynagrodzenia innych pracowników (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 r., I UK 36/07, Legalis nr 181419). Sąd Apelacyjny w Łodzi również niejednokrotnie wypowiadał się w tej kwestii stwierdzając, że wysokości wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru świadczeń emerytalno - rentowych nie powinno się udowadniać wyłącznie zeznaniami świadków, jeśli świadkowie nie są w stanie konkretnie i precyzyjnie podać wysokości osiąganego przez wnioskodawcę wynagrodzenia. Wprawdzie w toku postępowania sądowego strona może dowodzić wysokości wynagrodzeń na potrzeby ustalenia wysokości podstawy wymiaru świadczenia wszelkimi środkami dowodowymi, zatem dowodem na tę okoliczność mogą być zarówno dokumenty dotyczące wynagradzania osób zatrudnionych w tym samym okresie, w tym samym zakładzie pracy i przy pracy tego samego rodzaju, co ubezpieczony, jak też zeznania tych osób, nie oznacza to jednak, że wykazanie konkretnych zarobków w celu obliczenia wysokości świadczenia z ubezpieczenia społecznego może być dokonywane w sposób przybliżony, jedynie na zasadzie uprawdopodobnienia (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 16 lipca 2013 r., III AUa 1714/12, Legalis nr 739136, w wyroku z dnia 29 września 2014 r., III AUa 2618/13, Legalis nr 1163500).

Z powyższych względów nie jest możliwe ustalenie nowej wysokości kapitału początkowego i świadczenia emerytalnego wnioskodawczyni z uwzględnieniem podnoszonej przez wnioskodawczynię premii za okres od dnia 1 grudnia 1976r., a także innych składników wynagrodzenia, których wysokość nie jest precyzyjnie określona w oparciu tylko o twierdzenia wnioskodawczyni. W przypadku premii motywacyjnych, premii za warunki szkodliwe oraz premii dla księgowych tzw. „bilansówki”, nadto gratyfikacji związanych z odbyciem kursów podnoszących kwalifikacje - wnioskodawczyni nie była nawet w stanie wskazać w jakiej wysokości w spornym okresie je otrzymywała.

Reasumując, co do żądania skarżącej uwzględnienia w wyliczeniu podstawy wymiaru w spornym okresie faktycznych kwot otrzymywanego wynagrodzenia, brak jest podstaw do przyjęcia innych składników wynagrodzenia niż

uwzględnione przez ZUS w decyzjach z dnia 15 i 16 października 2018 r. Wnioskodawczyni nie udowodniła bowiem za cały okres konkretnych pozostałych składników wynagrodzenia, a wykazane wynagrodzenie za okres stażu od 16 sierpnia 1976 r. do 30 listopada 1976 r. (określone stawką godzinową 10 zł i premią 10 %) pozostaje bez wpływu na wysokość wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego. Tak samo bez wpływu na wysokość tego wskaźnika pozostawałoby uznanie, że od 1 grudnia 1976 r. otrzymywała oprócz wynagrodzenia zasadniczego – premii w wysokości 10%. Zaskarżona decyzja odpowiada zatem prawu.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonej jako bezzasadne.

O zwrocie kosztów pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni z urzędu orzeczono na podstawie § 15 ust. 2 w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z 2019 r., poz.68) uwzględniając zwrot stawki podatku VAT .

J.L.

z/odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. wnioskodawczyni

01.04.2019r.